

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

RådNu.

Kompetenscentrum
för rådgivning

VÄLKOMMEN PÅ COACHINGKURS!

RådNu:s uppdragsutbildningar blir allt fler. Tidigare kursdeltagare har efterfrågat en kurs i coaching, och nu är den här! I september startar vår nya och delvis webb-baserade kurs i coaching för rådgivare i de gröna näringarna.

Du lär dig vad ett coachande förhållningssätt innebär och hur det kan hjälpa dig och dina kunder att utvecklas vidare. Till din hjälp får du två erfarna coacher, och teori blandas med praktiska övningar.

[Här hittar du mer information och kan anmäla dig.](#)

RådNu SPELAR ROLL I EU- PROJEKTET HNV-LINK

Orkidén Sankt Pers nycklar trivs inte var som helst. Men på naturbetade marker som hos Johan Larsson i Dalsland frodas den - här fångad på bild av hans dotter Josefin.

När Johan tog över gården från sin far stod valet mellan att bli människobode eller tänka om, tänka nytt och tänka större. Samtidigt ville han tänka miljörätt.

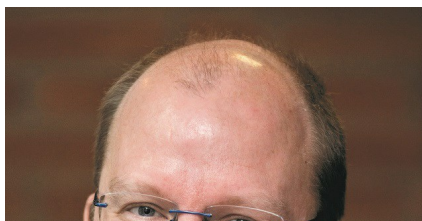
Nu gör köttdjur röjarjobbet och betar markerna rena från sly, trampar ner frön och skapar förutsättningar för en biologisk mångfald som annars ofta bara finns i naturreservat. Naturvärdena som de som återskapats här lockar till ekoturism och Johan Larsson har hittat sin väg att driva ett såväl ekonomiskt som socialt hållbart naturbruk.

Dalsland ingår som svenskt lärområde i EU-projektet HNV-Link, där innovativa och långsiktigt hållbara sätt att bruka landskap länkas till varandra i en kedja av lärande och inspiration tvärs över traditioner, kultur- och klimatgränser.

RådNu finns med som samarbetspart i EU-projektet där tio goda exempel från Europa lyfts fram.

[Här kan du läsa mer om HNV-Link](#)

[#HNVmatters](#)

Sommarhälsning från Magnus Ljung: RÅDGIVNINGEN ANTAR NYA UTMANINGAR

I alla tider har rådgivningens form och innehåll förändrats. Nya behov uppstår, ny kunskap utvecklas och olika omvärldsförändringar påverkar rådgivningen. Just nu är vi i en spännande tid där mycket händer

välldigt snabbt. RådNu försöker förstå dessa skeenden och bistå med analyser och idéer kring hur nya verktyg kan hanteras.

Idag är politiken orienterad mot att skapa en bio-baserad samhällsekonomi där lantbruk och landsbygd ska leverera en mängd ekosystemtjänster på väg mot en fossiloberoende ekonomi. Om bondens uppdrag vidgas gäller detsamma rådgivningen. Inom bio-baserad ekonomi och ekosystemtjänster kommer helt nya kunskapsbehov uppstå och här kan rådgivningen bidra väsentligt.

Men vi måste bli duktigare på innovationsprocesser och på att utveckla nya, fungerande affärsmodeller för nya produkter och tjänster. Denna utveckling stöds av offentliga aktörer, t ex inom ramen för EIP Agri och andra innovationsstödjande initiativ. Men rådgivarnas och rådgivningens roll i gröna innovationsprocesser behöver tydliggöras.

Vilken roll vill den svenska rådgivningen ha i utvecklingen av framtidens affärsmodeller? Hur ser rådgivningsorganisationernas egna affärsmodeller ut som gör att de kan vara pådrivande i de gröna näringarnas innovationsprocesser?

Ett annat innovativt område är förstås digitalisering. Tidskriften The Economist formulerade nyligen att "data is the new oil", dvs det är digitaliseringen som allt mer driver ekonomisk utveckling. Inom lantbruket har vi varit medvetna om detta länge och blivit allt duktigare på att samla stora datamängder på nya, spännande sätt. Men det är skillnad på att samla in data och att tolka och tillämpa den. Vi har ännu inte utvecklat beslutsstöd som klarar att dra nytta av de stora datamängder vi kan samla in. Kanske för att utvecklingen varit mer teknikdriven än behovsstyrd? Hur kan rådgivarna överbygga teknikens möjligheter och kundernas behov? Resan har bara påbörjats.

Dessutom finns det idag behov av beslutsstöd som går bortom gårdsgrunden. Fler och fler utmaningar kan bara hanteras på landskapsnivå. Inom politiken är beställningen tydlig; vi ska arbeta i avrinningsområden med vattenkvalitet, vi ska ha ett landskapsperspektiv i allt beslutsfattande, och vi ska initiera arbete som skapar en fungerande grön infrastruktur. Det här är processer som involverar många olika aktörer. Vilken roll har rådgivarna där? Är de processledare eller deltagande experter? Eller både och?

Målet för svenskt lantbruk måste vara att vi är konkurrenskraftigare än andra; vi måste vara bättre på att ta till oss ny kunskap, själva innovera och förändra oss i takt med ny kunskap och nya behov och krav. I grunden handlar detta om en inneboende kapacitet hos människor – som möjliggör beteendeförändring när så krävs. Denna kapacitet måste finnas hos alla involverade aktörer, både lantbrukare, rådgivare och policymakare etc.

Den nya pedagogiska insikt jag tänker på i sammanhanget här är att många beteendeförändringar kräver både kontinuitet och intensitet. Vi måste arbeta uthålligt och med hög närvaro för att lyckas. Att möta en kund en gång i halvåret och tro att detta ska leda till ett nytt beteende är naivt. Istället är rådgivningskoncept som bygger på långsiktighet, en tydlig utvecklingsstege för individen och starka relationer nödvändigt ur ett pedagogiskt perspektiv.

Många rådgivare arbetar så – eller vill göra det. Men tyvärr är rådgivningens finansiering ibland sådan att den inte bygger på pedagogiska insikter, utan på helt andra utgångspunkter. Tillsammans kan vi dock skapa stor nytta för kunden om vi bara förändrar vårt arbetssätt – vilket är ett gemensamt ansvar hos alla aktörer. Och där inbegriper jag RådNu som en del av SLU.

Magnus Ljung
Verksamhetsledare RådNu, SLU i Skara

RådNu LYSSNAR IN RÅD FRÅN EUROPA PÅ KRETA

I sommar samlas rådgivningsforskare på Kreta för att utbyta idéer, erfarenheter och forskningsresultat. RådNu representeras av Magnus Ljung och Christina Lundström som ska berätta om forskningsprojektet HNV-Link (se ovan!) och om forskning kring beslutsstöd vid precisionsodling .

[Här kan du läsa mer om konferensen.](#)

SKÖN SOMMAR!

Hur den svenska sommaren blir vet man aldrig; mer än att den är ljus och kort...

Oavsett regn eller sol - njut av naturens under hälsar vi från RådNu, som redan ser fram emot en spännande höst med nya utmaningar och projekt som du får läsa om i vårt nästa nyhetsbrev!

